

ಅಧರಕೆ ಕಹಿ, ಉದರಕೆ ಸಿಹಿ

ಚಿತ್ರ ಬರಹ:
ಸೌಖ್ಯ ಮೋಹನ್

‘ಅಧರಕೆ ಕಹಿ, ಉದರಕೆ ಸಿಹಿ’ ಎನ್ನುವ ಈ ಮಾತು ನಾಗದಾಳಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಂಬಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಅಥವಾ ಬೇಲಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸದಾಪು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರುಟಾ ಗ್ರಾವೆಲೆನ್ಸ್, ಎಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು. ಮೂಲ ದಕ್ಷಿಣ ಯೂರೋಪ್ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 3-4 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗಿಡ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಗೊಂಚಲು ಹೂವುಗಳು.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ವಾಸನೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ. ರುಚಿ ಒಗರು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಹಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ಉಷ್ಣ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮದ್ದು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದರ ಎಲೆಯ 4-5 ಹಸಿ ರಸಕ್ಕೆ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಗ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೈಗೆ ಲೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನೋವುನಿವಾರಕ ಹಾಗೂ ಸೆಡೆಟಿವ್ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಮುಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗುವ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ. ಇದರ ರಸವನ್ನು ಕಿವಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಹಲ್ಲು ನೋವುಗಳಿಗೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾಗದಾಳಿಯ ಎಲೆಗಳು ತೈಲ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಸಂಧಿವಾತ ಮತ್ತು ಪಾದಗಳ ನೋವಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ. ಬಾಣಂತನದಲ್ಲೂ ಈ ಸಸ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚು. ಬಾಣಂತಿಗೆ ಇದರ ರಸವನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿ-ಮಗು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಶೀತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬಾಣಂತಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಹೊಗೆ ತೋರಿಸಲೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಎಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ‘ಗಾಳಿ ಸೋಕುವುದಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದು ನಂಬಿಕೆ.